

GEEN KINDEREN, WEL DRIE KIPPEN

Sofie De Moor

Geen kinderen,
wel drie kippen

Horizon

Voor Anneke, Sijm, Lene & Arno

Disclaimer

Sommige namen, locaties en andere kenmerken zijn gewijzigd om de privacy van de personen te beschermen. Delen van de dialogen en anekdotes zijn gereconstrueerd uit de herinneringen van de auteur.

'Silence is pain. But it is a pain with an exit route. When we can't speak, we can write. When we can't write, we can read. When we can't read, we can listen. Words are seeds. Language is a way back to life. And it is sometimes the most vital comfort we have.'

Matt Haig

Inhoud

Proloog	11
Deel 1 – De kip of het ei?	13
Deel 2 – Pas uit het ei gekropen	45
Deel 3 – Uit een ander ei gebroed	85
Deel 4 – Op eieren lopen	115
Deel 5 – Het lijkt op kip noch hen	147
Deel 6 – Kiplekker?	169
Deel 7 – Beter een half ei dan een lege dop	189
Deel 8 – Niet alle kuikens worden kippen	201
Epiloog	235
Dankwoord	237

Proloog

‘We hebben een broedse kip’, zeg ik terwijl ik de legbak open.

Arno’s nek kantelt als de hals van een vraagteken.

‘Dat is een kip die een ei wil uitbroeden. Daarvoor zit ze op een ei. En deze kip zit op een onzichtbaar ei’, verduidelijk ik.

Ik pak de kip op. Haar buik voelt warm. Ze krast weerbarstig.

Arno trekt zijn ogen wijd open en steekt zijn hoofd in de bak. Met zijn hand tast hij door het kommetje van stro.

‘Jullie hebben gekke kippen. Waarom zou een kip op een onzichtbaar ei willen zitten?’ vraagt Arno wanneer ik de kip naast de voederbak neerpoot.

‘Omdat ze graag een kuiken wil, denk ik.’

‘En daarom zit ze een hele dag op een onzichtbaar ei?’

‘Ja.’

Arno knielt neer naast de kip en aait met lange streken over haar rug. Ik kan het niet laten om op dezelfde manier met mijn hand door zijn haren te gaan.

‘Hoelang zit ze op dat onzichtbare ei?’

Zijn vragen zijn nog niet uitgeput.

‘Lang,’ zeg ik, ‘soms weken aan een stuk. Net zo lang tot ze denkt dat er uit het onzichtbare ei een onzichtbaar kuiken is geboren.’

De glimlach om zijn mond verwatert.

‘En wat als ze plots snapt dat er nooit een écht kuiken komt? Wat doet ze dan?’

Hij ligt ondertussen op zijn buik naast de kip en kijkt haar vragend aan.

De kip antwoordt niet.

‘Als ze snapt dat er nooit een kuiken komt? Wat doet ze dan?’ vraagt hij opnieuw.

Zijn ogen glijden van de kip naar mij.

DEEL EEN

De kip of het ei?

Precies op de plaats waar de weg in tweeën slijt, staan vier huizen. De muren zijn opgetrokken uit gebroken bakstenen. Hier en daar barst cement uit de voegen. Die ligt als kruimels op de stoep, wachtend op het moment dat bewoners hun weg niet meer vinden. Telkens als er vrachtwagens over de betonplaten denderen, zucht een van de huizen moedeloos: 'Vroeger was er geen industriegebied, vroeger verloren zonen hun tijd niet met aanschuiven voor een containerpark, vroeger werden wij niet van onze sokkels geblazen...' Er zit een barst in het borstbeen van de huizen. Toch houden hoekige schouders en scheve stenen elkaar recht. Of krom. De levens achter de façades worden door muren van gyproc van elkaar gescheiden. In de buik van die huizenrij wonen zij. En wij. Terwijl de buitenste huizen in de verte staren en gevaar zien aankomen, zijn wij verplicht naar binnen te kijken, al onze zintuigen te gebruiken om een situatie in te schatten. Was de klap een val, mep, bons, plof, smak of tik? Je leert het verschil tussen voetstappen op een massief houten trap en voetstappen op laminaat. Je leert dat een zucht van opluchting zachter landt dan eentje uit frustratie. En je leert dat je de politie niet hoeft te verwittigen wanneer de burens zich laten meeslepen in een hartstochtelijk rollenspel, ook al dacht je dat ze in een heftige ruzie verwickeld waren.

Met opgetrokken knieën lig ik in bed. Mijn gedachten drijven weg onder de deken van fake dons. Ik kan niet slapen. Net als het kind aan de andere kant van de buurmuur. Zachtjes wordt ze door de buurvrouw in slaap gewiegd. De vloer kraakt wanneer Anneke met Lene op de armen rondloopt. Ze neuriet een lied. Hoe hard ik ook mijn best doe, ik val niet in slaap. Misschien is dat het probleem. Misschien mag ik niet proberen. Misschien moet ik de slaap mijn gedachten laten inhalen. In een poging comfortabel te liggen bots ik met mijn hand tegen de muur. Het geneurie stopt. Onze slaapkamer zit net als de rest van het huis krap om onze

lichamen. Wanneer ik me uitrek en mijn handen boven mijn hoofd houd, raak ik zowel met mijn handen als met mijn voeten een muur. Om het even in welke richting ik lig. In plaats van te botsen tegen de realiteit speel ik liever tetrís met Wouter. Onze lichamen zijn de blokken, het bed is ons speelveld. Anneke hervat haar lied. Ik voel een arm om mijn middel, twee knieën in de holte van mijn knieën. Na een poos leg ik mijn hand op de buurmuur. Alsof ik Lene zo kan troosten.

Toen ik zelf nog een kind was, stonden de bedden van mijn zus en mij met het hoofdeinde tegen elkaar. We bekwaamden ons in onze eigen klopcode. Daardoor wisten we van elkaar of we bang waren van een spook of gewoon dorst hadden. Hoewel er toen ook een muur tussen ons in zat, vonden we troost in de vele onzichtbare handopleggingen.

Troost is grenzeloos wanneer je verdriet in de armen sluit.

Met de toppen van mijn vingers wrijf ik zacht heen en weer over het behangpapier. Zes lagen, zes verschillende huurders. Zes verschillende verhalen. Nadat we in de keuken de geschiedenis van de muren hadden gestoomd en getrokken, besloten we dat het behangpapier in de slaapkamer nog volstond. We zouden hier toch vooral met onze ogen dicht liggen. En als ze al open waren, zouden ze meer naar elkaar dan naar het spuuglelijke pauspaars gericht zijn. Met mijn duim duw ik een putje in het papier. Daarna draaien mijn vingers cirkels rond de krater. Als bij toeval verschuift ook de toon van het verdriet van het buurmeisje. Van diepe snikken gaat het over in zacht gejammer, tot het helemaal stil wordt. De burens slapen, Wouter slaapt ook. Alleen ik nog.

Hoeveel schapen later we zijn, weet ik niet. Wel passeerden er zeventien auto's en twee vrachtwagens. Bij wagens schuddebuikt het huis, alsof het opschrikt van de wind die aan zijn benen kriebelt. Bij vrachtwagens rilt het koortsachtig en klampt het zich vast om niet in elkaar te storten. Het buurmeisje is niet wakker geworden. Hoewel mijn voetstappen zachter klinken dan welk voertuig ook, durf ik het bed niet uit. Ik weet dat ik zal moeten toegeven aan het water dat tegen de wand van mijn blaas drukt. Maar ik wil nog niet uit ons warme nest. Het nest dat we snel bewoonden nadat we

afgestudeerd waren. Centraal gelegen. Niet ver van het stadscentrum, het station en mijn werkplek. Met een natuurgebied in de achtertuin. Hoewel we hier al enkele jaren wonen, hebben we eerder een ingetogen dan een uitgesproken band met de burens. We kennen elkaars naam, knikken vriendelijk goeiemorgen en kauwen behoedzaam op de vragen die we stellen. Omdat we door de flinterdunne muren de antwoorden eigenlijk al weten.

Hadden mijn ouders me iets gevraagd, dan had ik aangedrongen op minstens drie broertjes en twee zusjes. Maar mijn ouders vroegen me niks. Dus bleef het bij één zus. Ook de pogingen om op andere manieren aan gezinsuitbreiding te doen werden niet op gejuich onthaald. Bij de vraag of er een kat mocht komen, sprong mijn moeder op haar stoel. Bij het woord 'hond' had ze het over mijn vaders astma en de haren die zo'n beest verliest. Over kippen werd niet gekakeld en ook voor cavia's, hamsters, geitjes, schapen, ezels of een koe was er geen plaats, geen tijd, geen zin. Eén zus, daarmee moest ik het doen. Hoewel die zus best voor verstrooiing zorgde, had ik het moeilijk met haar. Ze was zo lief, zo rustig, zo schattig. Ze was vooral zo alles wat ik niet was. Urenlang kon ze spelen met haar poppen. Ze een roze of gele of paarse jurk aantrekken, schoenen wisselen, haren kammen, ze strikjes of oorbellen geven en hele gezinstaferele opzetten. Van sinaasappelsap met taart naar spaghetti met chocolademelk. Mijn zus dekte de tafel, schoof welgemanierd de stoel onder de kont van de poppen en voerde er diepgaande conversaties mee. Ik daarentegen racete het huis door, gooide per ongeluk eens een glas om of ontvoerde minder per ongeluk haar perfecte poppen. Die verstopte ik in de kerker van het huis (lees: de wc) of ik draaide ze bloeddorstig de nek om, hopennd dat de goede fee ze met een magische toverspreuk opnieuw tot leven kon wekken. Toen mijn zus haar minder perfecte poppen terugvond, huilde ze met diepe snikken. Ik geloofde dat de goede fee haar werk zou doen, maar voelde me verraden toen ik doorhad dat haar werkuren pas begonnen nadat ik mijn straf had uitgezeten. Misschien was het toen al duidelijk dat ik geloofde in krachten die niet bestonden.

Die avond worden mijn zus en ik na schooltijd in bad gezet. Dat is bijzonder. Niet dat we anders nooit in bad gaan, maar meestal worden onze kleverige snoetjes en vingers pas na de vrijdagse frietjes met mayonaise ge-

sopt en ingezeept. Zelfs de blouse met brede boord en de rok met toekans liggen gestreken op de wastafel.

‘Straks bezoeken we Wendy en Willy’, spreekt mama plechtig.

Wendy en Willy zijn vrienden van mijn ouders. Ze zijn al enkele keren bij ons thuis geweest. Dan bleven ze zelfs na bedtijd praten. Meestal gaan Wendy en Willy met mijn ouders uit eten, dan logeren wij bij onze grootouders. Bij hen thuis ben ik nooit geweest. Hun kinderen heb ik nog nooit ontmoet.

Wanneer we de auto op de kinderkopjes voor de poort parkeren, zwaait de voordeur al open. We worden onthaald met een knuffel van Wendy. Ik probeer achter haar rok te kijken in de hoop dat daar een verlegen kind verscholen zit, maar er is er geen te zien. We mogen plaatsnemen in de grote lederen sofa. Er passen wel zeven kinderen in. Terwijl de grote mensen een drankje in een hoog glas krijgen, is er voor ons sap uit een glas met beertjes. Het is een leuk glas, want telkens als je drinkt, vliegen glitters en sterretjes rond in de wand van het glas.

‘Niet zo gulzig’, maant mama me aan.

‘Er is genoeg sinaasappelsap,’ zegt Wendy geamuseerd, ‘en er is ook speelgoed. Ik zette voor jullie een bak met legoblokken klaar. Er zijn ook boeken om te lezen. *Hansje en Grietje*, *Sneeuwitje*, *Het lelijke eendje* of *Roodkapje*. Kleurpotloden en papier om te tekenen. Speel maar als je er zin in hebt.’

‘Wat lief, maar je hoeft al die moeite niet te doen’, zegt mama.

‘Je weet dat dat met veel plezier is’, reageert Wendy. Ze gaat met haar hand door mijn haar.

Mijn zus beent richting het tafeltje met de kabouterstoel en begint met de lego te spelen. Omdat er geen poppen zijn, denk ik aan het speelgoed af te leiden dat ze een zoon hebben. Maar misschien heb ik het mis, want ook auto’s zijn niet te bespeuren.

‘Straks is er nog een verrassing’, zegt Wendy.

Ik vraag me af waarover ze het heeft. Zou haar kind nog komen?

Dat mijn buik rommelt, komt niet van de zenuwen maar wel van de honger. Het zinnetje ‘jullie mogen aan tafel komen’ is nog niet uitgesproken of

ik stuij naar de grote tafel in de living. Er staan bloemen in kleine flesjes op het ongerimpelde tafellaken, er zijn ook kaarsen en waaierende servetten die wonderwel bij elkaar passen. In het midden is er een grote ruimte vrijgelaten. Wendy wijst aan waar wij mogen zitten. Willy brengt ondertussen een gigantische schaal binnen. Daarop liggen ijsblokjes en daarop liggen dan weer schelpen. Enorm veel schelpen. Ik zag zulke schelpen al aan zee. Maar ik heb ze nooit eerder gegeten. Willy opent ze met een speciaal mes. Het hoedje van de schelp doet hij in een porseleinen pot. De andere helft legt hij op mijn bord. In het kuiltje zit iets slijmerigs.

‘Het beste wat de zee te bieden heeft’, verzekert Willy.

Fishsticks zijn voor mij het beste van de zee. Met wat puree en tartaar. Of dit fishsticks kan overtreffen, daar twijfel ik toch aan. Er is geen saus, alleen maar citroen.

Ik staar naar de schelp en voel hoe mijn maag keert.

‘Kom op, probeer maar!’ zegt Willy.

Ik kijk hoe hij met zijn vork in de schelp peutert. Daarna zet hij de schelp aan zijn mond en houdt hij zijn hoofd een beetje achterover. Hij slurpt het goedje naar binnen.

‘Aaaaah, ze zijn van een goed jaar! Heerlijk!’

Ik slik en droom over de frietjes die normaal op vrijdag op mijn bord liggen.

‘Je hoeft het niet te eten, hoor’, zegt Wendy. Ze zet een mandje met stokbrood op tafel. Een bord met kaas en vlees komt tussen mijn zus en mij in te staan. Mijn schouders ontspannen zich opnieuw.

‘Probeer toch maar eens’, zegt papa.

Hij wijst naar de schelp.

Ik neem de vork en doe na wat ik net zag. Een glibberig goedje schuift heen en weer. De schelp breng ik tot aan mijn lippen. Iedereen rond de tafel kijkt me aan. Ik sluit mijn ogen, open mijn mond en giet de inhoud van de schelp naar binnen. Snel graai ik naar het glas sinaasappelsap om door te spoelen. Iedereen lacht. Maar ik weet in de verste verte niet waarom. Dit is het vieste dat ik ooit gegeten heb. Zelfs citroenen smaken beter.

‘Nog eentje?’ vraagt Willy.

Ik schud mijn hoofd en leg gauw een stukje stokbrood op mijn bord.

Na het avondmaal klapt Wendy verheugd in haar handen.

‘Tijd voor de verrassing! Volg mij maar!’ roept ze.

Eindelijk is het moment daar. Razendsnel spring ik mijn stoel af.

Er zijn zes deuren in de hal. Drie ervan ken ik. De eerste onbekende deur staat open. Er staan een groot bed en een klerkast. Het lijkt op de kamer van mijn ouders, maar hier hangt een spiegel aan het plafond. Dat hebben mijn ouders niet. Maar het is waarschijnlijk wel handig. Recht tegenover de slaapkamer zie ik door de kier een bad. De laatste kamer zal de slaapkamer van hun kind zijn. Wendy doet de deur open. Er staat geen bed, er is ook geen speelgoed. Wel een tafel met een scherm en een bakje aan een draadje.

‘Hierop kun je tetris spelen’, zegt Wendy enthousiast. ‘Het is een spelletjescomputer. Ik zet hem even aan voor jullie.’

Beteuterd kijk ik de kamer rond.

‘Wat is er?’ vraagt Wendy. ‘Ben je niet blij met de verrassing?’

Ik bijt op mijn lip.

Mijn zus zit ondertussen al op de stoel en heeft het bakje in haar hand. Wendy legt uit hoe ze de blokjes moet draaien en lijnen kan maken die dan verdwijnen. Ik wil best met de spelcomputer spelen. Maar ik wil vooral iets anders. Terwijl mijn zus met de blokjes op het scherm een scheve toren maakt, floept de vraag eruit.

‘Waar is jouw kindje? Dan kunnen we samen spelen.’

Mama trekt aan mijn arm. ‘Dat is ongeleefd, dat mag je niet vragen. Foei.’

Ik weet niet wat er ongeleefd is aan mijn vraag, maar ik zie dat mama Wendy opnieuw richting de hal begeleidt. Ik hoor dat mama zich verontschuldigt voor mijn vraag.

‘Ik denk dat jullie wel even alleen verder kunnen spelen. Braaf zijn, jullie weten waar wij zitten’, zegt mama terwijl ze omkijkt.

Mijn zus springt van haar stoel.

‘Ik blijf liever bij jullie! Ik ben bang’, zegt ze. Dikke tranen komen opzetten. Ze loopt met haar armen open richting mama.

Niet mama, maar Wendy vangt haar tranen op.

‘Kom maar bij mij, lieveke’, zegt ze en ze draagt mijn zus op haar armen naar de living.

Verweesd blijf ik achter. Ik verbreek als enige speler het record tetris en besef voor het eerst dat tranen naar oesters smaken.

De deuren van de middelste huizen gaan op hetzelfde moment open. Anneke heeft wallen onder haar ogen die ze niet heeft weggewerkt. Ze goochelt met tassen en een zwangere buik die duidelijk in de weg zit. Ze tilt Lene naar buiten. Ik hoorde haar naam al zo vaak uitgesproken worden. Het meisje heeft twee staarten in haar haar en een boekentasje op de rug. Zij heeft blijkbaar minder last van de korte nacht.

‘Ga jij ook naar school?’ vraagt ze me.

Ik knik.

‘Jij zit niet in mijn klas.’ Haar vingertje zet de woorden kracht bij.

‘Klopt. Ik ben zelf juf.’

De ogen van het schattige meisje worden groter.

‘Niet op mijn school’, zegt ze kordaat.

‘Nee, dat klopt. Ik ben juf bij de grote kinderen. Ik leer ze rekenen en lezen.’

‘Wow’, zegt ze verwonderd.

‘Zal ik anders even helpen?’ vraag ik aan Anneke.

‘Graag! Lene, geef jij de buurvrouw een hand om naar de auto te gaan?’

Het handje van het meisje verdwijnt volledig in de mijne.

‘Ken jij onze auto? De kleur is chocolade!’ Ze wijst naar de overkant van de straat.

Ik glimlach en knik. Terwijl Anneke de deuren van de auto ontgrendelt, steken we over. Het handje houd ik steviger vast. Het is een drukke weg. Het laatste wat ik wil, is dat ze mij hier zou ontglippen. In een poging echt te helpen plaats ik het meisje in de stoel van de auto. Ik knoei met de sluiting van de kinderstoel. Het duurt tot Anneke alle spullen in de koffer heeft gezet voor ik alles vastkrijg.

‘Duizend keer bedankt’, zegt ze opgelucht.

‘Geen enkel probleem. Ik kan me voorstellen dat het niet gemakkelijk is nu je hoogzwanger bent. Vraag gerust hulp. We wonen niet ver...’

‘Dat is lief!’ glimlacht Anneke. Ze wrijft met haar hand over haar buik.
‘Nog vijf weekjes’, zegt ze.

Voor ik kan reageren, prikt een kleine vinger in mijn buik.

‘Zit er bij jou ook een baby in je buik?’ vraagt het meisje.

Ik lach: ‘Nee hoor, ik heb gewoon een dikke buik. Geen kindje.’

Het meisje kijkt eerst beteuterd, maar dan herpakt ze zich: ‘Bij mijn moeke zit er wel een baby in!’

Ik knik enthousiast.

‘Je broertje of zusje komt er snel aan. En nu moet ik dringend naar mijn school! Anders hebben de kinderen van mijn klas geen juf. Dat kan niet hé? Tot snel!’ zwaai ik Lene uit terwijl ik het portier van de wagen sluit.

‘Tot snel en bedankt!’ gilt Anneke.

De auto wordt gestart, het meisje op de achterbank wuift.

Wat een schattig kind, zo’n dochter zou ik ook willen.